युगनिर्माता महाराज

सयाजीराव गायकवाड

डॉ. अनिल विठ्ठल बाविस्कर

अथर्व पब्लिकेशन्स

युगनिर्माता महाराज सयाजीराव गायकवाड

© सुरक्षित

ISBN : 978-93-95710-65-7
पुस्तक प्रकाशन क्र. १०९३

प्रकाशक व मुद्रक
युवराज भटू माळी

अथर्व पब्लिकेशन्स
धुळे : १७, देविदास कॉलनी, वरखेडी रोड, धुळे- ४२४ ००१.
संपर्क : ९४०५२०६२३०
जळगाव : शॉप नं. २, नक्षत्र अपार्टमेंट, शाहूनगर हौसिंग सोसायटी, तेली समाज मंगल कार्यालयासमोर, जळगाव- ४२५ ००१.
संपर्क : ०२५७-२२३९६६६, ९७६४६९४७९७
ई-मेल : atharvapublications@gmail.com
वेबसाइट : www.atharvapublications.com

प्रथमावृत्ती : जानेवारी २०२३
अक्षरजुळवणी : अथर्व पब्लिकेशन्स
मूल्य : ४७५/-

E-Book *available on*
amazon.in ▪ GooglePlayBooks ▪ atharvapublications.com

ऑनलाइन पुस्तक खरेदीसाठी www.atharvapublications.com

या पुस्तकातील कोणत्याही भागाचे पुनर्निर्माण अथवा वापर इलेक्ट्रॉनिक अथवा यांत्रिकी साधनांनी - फोटोकॉपिंग, रेकॉर्डिंग किंवा कोणत्याही प्रकारे माहिती साठवणुकीच्या तंत्रज्ञानातून प्रकाशकाच्या व लेखकाच्या लेखी परवानगीशिवाय करता येणार नाही. सर्व हक्क राखून ठेवले आहेत.

अनुक्रमणिका

१. बडोद्याच्या गायकवाड घराण्याचा इतिहास.................. ११
- बडोद्यातील गायकवाड घराण्याचा इतिहास व वंशावळ
- जन्म
- बालपण
- गायकवाड घराण्यात प्रवेश व दत्तकविधी
- राज्याभिषेक
- शिक्षण
- विवाह
- राज्यकारभाराचे अधिकार ग्रहण

२. सामाजिक सुधारणांचा आधुनिक शिरोमणी................. २७
- महाराज सयाजीरावांचे बडोदा संस्थानातील समस्यांचे सूक्ष्म अवलोकन
- सामाजिक सुधारणांविषयीचे विचार
- विविध सामाजिक सुधारणा
- विधवा पुनर्विवाह
- बालविवाह
- बहुपत्नीत्व
- पडदा पद्धत
- विवाह विच्छेद/घटस्फोट
- कौटुंबिक व वारसा हक्क
- स्त्री शिक्षण
- जातिभेद निर्मुलन/दलितोद्धार
- स्त्री-पुरूष समानता
- समाजजीवनास पूरक
- सामाजिक सुधारणांसाठी केलेले महत्त्वाचे कायदे
- सारांश

३. आधुनिक काळातील प्रजाहितदक्ष-न्यायी प्रशासक ७६
- सयाजीरावांच्या प्रशासकीय कारभारापूर्वी बडोदे संस्थानाची स्थिती
- प्रशासकीय कारभाराची ओळख
- प्रत्यक्ष प्रशासकीय कारभाराची सुरूवात व घेतलेले निर्णय
- प्रशासकीय कारभारातील महत्त्वाचे राजकीय निर्णय
- प्रशासकीय कारभारातील निवडक हुजूर हुकूम
- प्रशासकीय कारभारातील निवडक पत्रव्यवहार
- सारांश

प्रतिकूल परिस्थितीत जन्माला येऊन बडोद्यासारख्या राज्याचे अधिपती होण्यापर्यंतच्या प्रवासात महाराज सयाजीराव गायकवाड यांच्या अंगी असलेली ज्ञानलालसा पूर्ण करण्यासाठी लागणारी चिकाटी त्यांच्यात होती. राज्याची सूत्रे हाती आल्यानंतर महाराजांनी देश-विदेशात पर्यटन करून व विविध राष्ट्रांच्या उत्कर्षाचे अध्ययन करून त्याचा उपयोग आयुष्यभर आपल्या जनतेच्या प्रगतीसाठी केला. सामाजिक सुधारणेवाचून समाजाची सर्वांगिण प्रगती होणार नाही. या विचाराने महाराजांनी आपल्या आचार, विचार व हाती असलेल्या राजसत्तेच्याबळावर समाजातील प्रत्येक घटकाला प्रगतीपथावर नेण्याचे कार्य केले.

महाराजांनी आपल्या प्रशासकीय कारकिर्दीत प्रजेच्या कल्याणासाठी आरोग्य, शेती, न्यायव्यवस्था, महसूल, कायदे, जलव्यवस्थापन, उद्योग-धंदे अशा सर्वच बाबींवर लक्ष केंद्रित करून एक आदर्श राज्याची निर्मिती केली. थोडक्यात, ते अत्यंत कुशल प्रशासक होते यात तीळमात्र शंका नाही. महाराज सयाजीराव गायकवाड यांनी देशाच्या सर्वांगिण जडण-घडणीत योगदान देणाऱ्या सर्वच क्षेत्रातील नेते, क्रांतिकारक, संस्था, संघटना, गट व विचारकांना सामाजिक, आर्थिक, राजकीय अशा सर्वार्थाने मदत देण्याचे कार्य केले. महाराजांनी आपल्या या अफाट दातृत्वामुळेच हिंदुस्थानच्या इतिहासात आपले वेगळे स्थान प्राप्त केले आहे. त्यांच्या महान विचाराने, कृतीने व त्यांनी योजलेल्या विविध योजनेतून आधुनिक स्वतंत्र भारत, उद्यमशिल भारत उदयास येण्याची पार्श्वभूमी निर्माण केली गेली.

आता ई-बुक स्वरूपातही
अथर्वची सर्व पुस्तके उपलब्ध...

- pejbook.com
- amazon.com
- Google Play Books
- atharvapublications.com

अथर्व पब्लिकेशन्स्
ऑनलाईन पुस्तक खरेदीकरिता...
www.atharvapublications.com

ISBN 978-93-95710-65-7

9789395710657

₹ - 475/-

1093